

Rapport

Rapport

Rapport betreffende een klacht over het college van burgemeester en wethouders van Amstelveen.

Datum: 4 december 2012

Rapportnummer 2012/194

Rapport

Rapport betreffende een klacht over het college van burgemeester en wethouders van Amstelveen.

Datum: 4 december 2012

Rapportnummer 2012/194

Klacht

Verzoeker klaagt er over dat de gemeente Amstelveen het (snor)scooterverbod in het voetgangersgebied van het Amstelveense Stadshart niet handhaaft en niet effectief optreedt tegen de overlast van rijdende en geparkeerde scooters aldaar.

Daarnaast klaagt verzoeker er over dat een wethouder zich in het Amstelveens Nieuwsblad en op zijn weblog in negatieve bewoordingen over verzoeker persoonlijk heeft uitgelaten zonder inhoudelijk in te gaan op zijn klachten.

Bevindingen en beoordeling

Aanleiding tot de klacht

Vanaf 2008 vraagt verzoeker de gemeente Amstelveen regelmatig om maatregelen te treffen tegen de overlast van onder andere scooters in het winkelcentrum Stadshart. Dit onderwerp is ook meermalen binnen de gemeente aan de orde gekomen. Zo heeft de huidige wethouder, toen nog als raadslid, hierover schriftelijke vragen gesteld aan het college van burgemeester en wethouders. Uiteindelijk is de APV aangepast. Voor snorfietzers, scooterrijders en brommerrijders is het verboden zich op het Stadsplein te begeven. Verzoeker stelt dat de regels niet worden gehandhaafd en de getroffen maatregelen niet effectief zijn. Daarom diende hij op 13 januari 2012 een klacht in tegen de wethouder wegens het jarenlang uitblijven van (adequaate) handhavend optreden tegen de overlast van scooters en alcoholgebruik.

In zijn reactie schrijft het college dat er in 2011 door politie en gemeente meer dan 200 bekeuringen zijn uitgeschreven wegens overtredingen van het scooter- en alcoholverbod. Tevens is meegedeeld dat handhaving plaatsvindt op basis van het Strategisch Meerjarenprogramma Integrale Handhaving 2011 - 2012 en het uitvoeringsprogramma Toezicht en handhaving 2012. De circa twintig gemeentelijke handhavers worden vooral ingezet ter bevordering van de veiligheid en het tegengaan van overlast op 'hangplekken'. Een tweede groep wordt ingezet op de parkeerhandhaving. Daarbij speelt mee dat wettelijk is bepaald dat bekeuringen aan bestuurders van fout geparkeerde scooters in persoon moeten worden overhandigd. De wachttijd die daarmee is gemoeid, gaat ten

coste van de capaciteit voor de inzet op veiligheid. Het college stelt dat er wel degelijk wordt gehandhaafd binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft en de prioritering die door de gemeenteraad is gesteld. Politieke keuzes en financiële middelen laten een verdere intensivering niet toe.

Vervolgens stelde verzoeker nadere vragen over de uitgeschreven processen-verbaal. In reactie deelde het college mee dat 125 processen-verbaal zijn uitgeschreven door de politie wegens overtreding van de APV, maar dat de gemeente over de inhoud daarvan geen informatie kan verstrekken. In het vierde kwartaal van 2011 zijn 29 processen-verbaal uitgeschreven door Buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's) van de gemeente. Door dit aantal te vermenigvuldigen met vier en te vermeerderen met de door de politie uitgeschreven processen-verbaal komt men op een totaal van 200 processen-verbaal over 2011.

De door de Boa's uitgeschreven processen-verbaal betreffen:

20 x zich zonder redelijk doel ophouden in de gemeenschappelijke ruimte van een flat;

9 x bij zich hebben van alcoholhoudende drank;

2 x het rijden met een brommer/snorfiets buiten de aangegeven fietspaden.

2 x het nuttigen van alcoholhoudende drank en

1 x het doen van de natuurlijke behoefte buiten de daarvoor bestemde ruimte;

Naast deze overtredingen zijn er in het laatste kwartaal van 2011 ongeveer 35 processen-verbaal handmatig uitgeschreven. Deze zijn niet in het boeteoverzicht opgenomen, omdat ze bij de politie worden ingeleverd voor verdere verwerking. Hieronder waren in ieder geval vijftien processen-verbaal voor het rijden met een brommer/snorfiets buiten de aangegeven fietspaden. Ook zijn in het laatste kwartaal twee maal acties in het Stadshart uitgevoerd, gericht op het waarschuwen en stickeren van fout geparkeerde brommers en snorfietsen.

Klacht bij de Nationale ombudsman

Verzoeker merkt op dat het terugdringen van overlast en het handhaven van het scooterverbod in voetgangersgebieden sinds 2008 weliswaar een prioriteit is van het gemeentebestuur, maar men er maar niet in slaagt dit beleidsvoornemen hard te maken. Er gaat veel tijd en geld verloren met het telkens maken van nieuwe, plaatselijke regels zonder dat dit tot een merkbaar effect leidt.

Over de processen verbaal merkt hij op dat er niet één is uitgeschreven wegens het rijden met en/of parkeren van (snor)scooters in het voetgangersgebied. Boa's en agenten

zouden tegenover hem hebben verklaard dat het verbod niet handhaafbaar is.

Verzoeker stelt dat de gemeente blijkbaar nimmer goed heeft onderzocht welke wettelijke mogelijkheden er bestaan om effectief te handhaven. Hij verwijst voor de onderbouwing van zijn standpunt naar de website www.verkeershandhaving.nl, naar voorbeelden van andere gemeenten en naar e-mailberichten van het Landelijk Parket Team Verkeer, waarin onder andere staat:

"Het probleem (...) zou de gemeente op kunnen lossen door het plaatsen van bord E3, verbod plaatsen van fietsen en bromfietsen. Ik heb van een medewerker van de gemeente Amstelveen begrepen dat deze borden niet zijn geplaatst. Als deze borden worden geplaatst is het mogelijk om de overtreding te handhaven en kunnen bestuurders van scooters worden bekeurd.

(...)

Scooters kunnen niet altijd op kenteken worden bekeurd. Dat heeft te maken met hoe het verbod (parkeren van scooters) is geregeld in bijvoorbeeld een plaatselijke verordening. Als gebruik wordt gemaakt van het bord E3, dan kan op kenteken worden bekeurd."

Daarnaast verwijt hij de gemeente hem publiekelijk te straffen voor zijn betrokkenheid en pogingen om regels te laten handhaven. Hij verwijst naar de - in zijn ogen onjuiste - verklaring van de wethouder tegenover het Amstelveens Nieuwsblad dat er in 2011 meer dan 200 processen-verbaal zijn uitgeschreven voor scooteroverlast op het Stadsplein en er met grote regelmaat waarschuwingen zijn gegeven. Deze verklaring is opgenomen in het artikel 'Dat is niet de stad die we willen' van 25 januari 2012 naar aanleiding van de door verzoeker op 13 januari 2012 ingediende klacht. Verzoeker verwijst tevens naar het weblog van de wethouder en de daarop, op 24 januari 2012, geplaatste bijdrage getiteld "De rust van de polder in het Stadshart Amstelveen?".

Hij verbaast zich er over dat de wethouder in zijn weblog en het artikel verwijst naar uitlatingen van verzoeker die in geen enkele relatie staan tot het handhaven van het scooterverbod. Bovendien stelt de wethouder ten onrechte dat er meer dan 200 bonnen zijn uitgeschreven "voor bijvoorbeeld scooters".

Onderzoek door de ombudsman

Bij de opening van het onderzoek is het college gevraagd waarom niet is overgegaan tot de plaatsing van bord E3.

Daarnaast is het college gewezen op het rapport 'Helder handhaven' van 14 september 2010 (2010/235). In dit rapport stelt de ombudsman dat gemeenten duidelijk moeten maken wanneer ze wel of niet regels voor de woon- en leefomgeving handhaven en hoe zij omgaan met verzoeken om handhaving. Samen met gemeenten zijn spelregels opgesteld

die bijdragen aan de behoorlijke behandeling van verzoeken om handhaving. Deze spelregels zijn opgenomen in de Handhavingswijzer. Onder verwijzing naar deze spelregels is het college verzocht aan te geven of de vele handhavingsverzoeken van verzoeker op een behoorlijke manier zijn behandeld en in hoeverre de gemeente adequaat heeft gereageerd op zijn meldingen of verzoeken om handhavend optreden.

Tevens is het college gevraagd aan te geven in hoeverre het acceptabel wordt geacht dat een lid van het college in het openbaar uitlatingen doet over een bij de gemeente ingediende en nog in behandeling zijnde klacht.

Reactie college van burgemeester en wethouders over de handhaving

Het college merkt allereerst op dat er wellicht verwarring is ontstaan over de technische benaming van de overtreding, zoals bedoeld in de processen-verbaal. Voor rijden buiten de aangegeven fietspaden zijn in het laatste kwartaal van 2011 zeventien processen-verbaal uitgeschreven.

Het bord E3 is, vanuit het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (RVV), bedoeld om verkeersmaatregelen kenbaar te maken en niet ter handhaving van bepalingen uit de APV. Het gebruik van het RVV ter handhaving van de APV lijkt het college juridisch betwistbaar en zal daarom niet worden toegepast. Op dit moment staan er eigen borden op het stadshart, gebaseerd op de voorschriften van de APV. Aan de hand van dit APV-bord kan bestuursrechtelijke, dan wel strafrechtelijke handhaving worden ingezet. De bestuurlijke insteek daarbij is dat alleen handhavend wordt opgetreden bij overlast of een hinderlijke/gevaarlijke situatie, bijvoorbeeld als (brom)fietsen voor drukke in- en uitgangen geparkeerd staan.

De bestuursrechtelijke handhaving houdt in dat er toe kan worden overgegaan om fout geparkeerde fietsen en bromfietsen weg te zetten. De strafrechtelijke handhaving houdt in dat, op grond van de algemene strafbepaling in de APV, de Boa bij een overtreding via de handterminal een beschikking kan uitschrijven. De beschikking wordt op de brommer of scooter aangebracht en de informatie gaat via de handterminal automatisch naar justitie. Het CJIB maakt de acceptgiro en die wordt gestuurd aan de overtreder. Hiervoor is geen bord E3 noodzakelijk.

Verder merkt het college op dat de wethouder niet heeft verklaard dat er meer dan 200 processen verbaal zijn uitgeschreven voor scooteroverlast op het stadsplein. Hij heeft het, ook in zijn blog, over "meer dan 200 bonnen voor bijvoorbeeld scooters". Beide verklaringen van de wethouder zijn naar het oordeel van het college feitelijk juist.

Het college is van oordeel dat de handhavingsverzoeken van verzoeker behoorlijk zijn behandeld en adequaat is gereageerd op zijn meldingen of verzoeken om handhavend optreden. De gemeente heeft door de jaren intensief contact gehad met verzoeker, waarbij

is toegelicht dat niet tegen elke scooter of fiets die buiten de vakken staat geparkeerd zal worden opgetreden. Ook is toegelicht dat alleen handhavend zal worden opgetreden als er sprake is van een veiligheidsprobleem, overlast of hinder. Het opportuniteitsbeginsel en proportionaliteitsbeginsel spelen daarbij ook een rol voor de handhavers. Er is toegelicht dat de handhavers niet altijd ter plekke zijn om waar nodig handhavend te kunnen optreden en dat de gemeenteraad ter verdeling van de schaarste aan capaciteit beleidsbesluiten heeft genomen en prioriteiten heeft gesteld. De beleidsbesluiten zijn opgenomen in het Strategisch Meerjarenprogramma Integrale handhaving 2011 -2015 en het Uitvoeringsprogramma Toezicht en Handhaving. En, merkt het college op, tot slot is verzoeker helder gemaakt dat de gemeente wel degelijk optreedt.

Het college heeft er begrip voor dat individuele burgers op onderwerpen een andere mening hebben en wensen dat aldus wordt gehandeld, maar het gemeentelijk beleid in deze is na zorgvuldige afweging tot stand gekomen.

Reactie verzoeker

In zijn reactie verweet verzoeker het college 'misselijkmakend gelieg en gedraai' en plaatste daarbij onder andere het volgende commentaar.

Zo is de suggestie dat er bekeuringen zijn uitgeschreven voor overtreding van het scooterverbod niet juist, omdat verreweg de meeste processen-verbaal betrekking hadden op andere overtredingen. Tevens gaf hij aan dat de mogelijke verwarring bewust door het college is gezaaid om de aandacht af te leiden van de kern van de zaak. Het doet naar zijn mening niet ter zake hoeveel bonnen er zijn uitgeschreven voor overtredingen die niets te maken hebben met het scooterverbod in het Stadshart. Bij gebrek aan tegenbewijs handhaaft verzoeker zijn constatering, gebaseerd op zijn observatie en gesprekken met handhavers dat er in 2011 niet één bekeuring is uitgeschreven voor overtreding van het scooterverbod in het Stadshart. Door dat gebrek aan handhaving staan en rijden er nog steeds (snor)scooters in het voetgangersgebied van het Stadshart.

Over het verkeersbord E3 en de juridische haalbaarheid, merkt verzoeker op dat andere gemeenten, zoals Nijmegen, Maastricht, Leiden en Haarlem op ruime schaal gebruik maken van dit verkeersbord, zodat in bepaalde gebieden geen fietsen en (snor)scooters worden geparkeerd. Hierdoor wordt ook het rijden in zo'n gebied ontmoedigd, omdat het niet aantrekkelijk is om met een (snor)scooter naar een plek te rijden waar men een bon krijgt voor het parkeren ervan. Op zijn verzoek heeft het Openbaar Ministerie, Landelijk Parket Team Verkeer aangegeven welke mogelijkheden er zijn om met de plaatsing van het bord E3 een rij- en parkeerverbod voor (snor)scooters te handhaven.

Verzoeker onderkent dat handhaving op basis van het APV-bord kan plaatsvinden, maar constateert dat dit niet gebeurt of althans niet merkbaar en dus niet voldoende. Vanaf 2008 heeft de gemeente diverse voornemens geuit en stappen ondernomen om de overlast van

scooters tegen te gaan, maar uiteindelijk heeft dit niet tot enig merkbaar resultaat geleid. Ook niet nadat er tussen verzoeker en het college van burgemeester en wethouders meerdere gesprekken zijn gevoerd.

Verzoeker stelt niet te verwachten dat iedere overtreding altijd wordt aangepakt, maar fout parkeren van (snor)fietsen zou al effectief worden bestreden door een politieagent of Boa - of zoals in Amsterdam door hen samen - in het begin een paar keer per week op verschillende tijdstippen goed zichtbaar bekeuringen te laten uitschrijven. Daarna hoeft dit naar zijn mening nog maar één keer per week, op wisselende dagen, te gebeuren.

Over de bestuurlijke insteek om alleen handhavend op te treden bij overlast of een hinderlijke/gevaarlijke situatie merkt verzoeker op dat dit nimmer aan de burgers van Amstelveen, noch aan de bezoekers van het Stadshart is gecommuniceerd. Zij wordt in ieder geval in geen enkele van de gemeentelijke uitingen over het scooterverbod in het Stadshart vermeld. Bovendien is dit naar zijn mening onjuist. In een voetgangers- en winkelgebied zorgt iedere (snor)scooter voor hinder en overlast door lawaai en luchtvervuiling, vaak voor gevaar door de snelheid en manier van rijden en soms voor ernstig gevaar in de vorm van een gewelddadige overval waarbij immers meestal een (al of niet gestolen) scooter wordt gebruikt.

Ten slotte stelt verzoeker dat de consequenties van de raadsbesluiten niet aan de bewoners en bezoekers zijn gecommuniceerd, bij voorbeeld door middel van wijzigingen in de 'Stadspleinregels' die overal op borden bij de toegangen van het Stadsplein te lezen zijn en waarop wordt verwezen naar www.amstelveen.nl/Stadspleinregels. Die webpagina blijkt echter niet te bestaan.

Reactie college over de uitlatingen van de wethouder

In reactie op de klacht van verzoeker over de door de wethouder in het openbaar gedane uitlatingen, schrijft het college onderzocht te hebben welke media-uitingen, zowel in de pers als op blog, door de wethouder zijn gedaan. Daarbij heeft het college ook naar de bijdragen van verzoeker zelf gekeken. Het viel het college op dat verzoeker zijn klacht tegen de wethouder van 13 januari 2012 gelijktijdig aan de gemeente en aan de media heeft toegestuurd. Dat past in het beeld van het college dat verzoeker zich in de aanloop naar de klacht meerdere keren in het openbaar heeft uitgelaten over dit onderwerp en daarbij ook de reacties van gemeentelijke zijde aan hem openbaar heeft gemaakt. Het college schrijft daar op zichzelf geen bezwaar tegen te hebben, maar het wel gebruikelijk te achten dat daarvoor toestemming wordt gevraagd, dan wel dit fatsoenshalve wordt gemeld.

Verzoeker heeft zijn klacht ook naar het Amstelveens Nieuwsblad gezonden, waarna de journalist van dienst de betrokken wethouder om een toelichting heeft gevraagd. desgevraagd heeft de wethouder een toelichting gegeven op wat er speelde en waar het

college zijn prioriteiten legt. Daarna heeft de wethouder op zijn privé-blog het onderwerp behandeld.

Het is niet de gewoonte van het college om discussies met burgers in het openbaar te voeren. Dat ligt anders als de briefschrijver daarom verzoekt, daarvoor toestemming geeft of in zijn gedrag laat merken hierop uit te zijn. In dit geval was dit naar de mening van het college duidelijk. Verzoeker zond zijn brief aan de krant. Dan moet er, volgens het college, sprake zijn van een gelijk speelveld, want van de wethouder mag niet verwacht worden dat hij in de media zwijgt, terwijl verzoeker vrijelijk mediakanalen gebruikt.

Daarmee is naar het oordeel van het college ook zijn antwoord op de vraag van de Nationale ombudsman helder. Het college acht het acceptabel dat over een klacht die nog in behandeling is in het openbaar uitlatingen worden gedaan, wanneer klager op eigen initiatief zijn klacht openbaar heeft gemaakt. In het geval van verzoeker was dat aan de orde. In andere gevallen zou het college dat niet acceptabel vinden, tenzij de klager daarom verzoekt of daarvoor toestemming heeft gegeven.

Reactie verzoeker

Met dit standpunt kan verzoeker zich niet verenigen.

Verzoeker beschouwt de reactie van de wethouder op zijn klacht over de gebrekkige handhaving van het scooterverbod buitenproportioneel en een persoonlijke aanval op hem als klager. De wethouder heeft met zijn openbare reactie in het Amstelveens Nieuwsblad de reguliere behandeling van de kort daarvoor ingediende klacht niet afgewacht. Die klacht bevatte geen nieuwe elementen, maar een verwijzing naar eerdere brieven waarin de bezwaren tegen het functioneren van de wethouder tevergeefs onder de aandacht van het gemeentebestuur werden gebracht. De wethouder had daarop al eerder in het Amstelveens Nieuwsblad van 3 augustus 2011 afwijzend gereageerd. Die reactie bevatte toen, naar de mening van verzoeker, weliswaar ondeugdelijke argumenten maar (nog) geen persoonlijke aantijgingen.

De kritiek van de wethouder op verzoekers' klacht, en met name op hem als persoon, stond prominent met een grote foto van de wethouder in het Amstelveens Nieuwsblad van 25 januari 2012, onder de kop 'Dat is niet de stad die we willen'. Wethouder en krant suggereren daarmee, naar de mening van verzoeker, eendrachtig dat inwoners van Amstelveen wensen dat hun gemeentebestuur zijn eigen regels niet handhaaft. De wethouder reageerde weliswaar niet feitelijk en inhoudelijk op zijn klacht, maar wel met een aanval op hem als persoon. Dit was, naar het oordeel van verzoeker, louter bedoeld om zijn geloofwaardigheid en zodoende ook zijn standpunt in twijfel te trekken.

De wethouder haalde er allerlei dingen bij die met de kwestie zelf niets te maken hebben, zoals verzoekers' actieve deelname aan publieke discussies, zijn website tegen

vliegtuigsmog en zijn mening over de Israëlische bezetting en kolonisatie van Palestina. In zijn pogingen om hem belachelijk en zelfs verdacht te maken, suggereerde de wethouder dat verzoeker en diens partner uit de polder kwamen en niet hielden van het Stadsplein met die fantastische fontein en ook niet van het geluid van spelende kinderen. Dat zijn volgens verzoeker nare nonsens, afgezien van enige ergernis over onnodige herrie en gegil.

De reactie van de wethouder was naar de mening van verzoeker ook in strijd met de journalistieke regel van wederhoor en dus kreeg verzoeker niet de gelegenheid om alle onjuist- en onwaarheden en nare persoonlijke aantijgingen te weerleggen. Verzoeker stelt dat de wethouder, als oud-voorlichter, een speciale, bevriende band heeft met de redactiechef van het Amstelveens Nieuwsblad en een journalist laat zich dan snel gebruiken door een wethouder. Dit is volgens verzoeker een democratische gruwel en hij geeft de voorkeur aan een pers die de macht kritisch blijft volgen en zich niet voor bestuurlijke en politieke karretjes laat spannen. De wethouder had het spel van de democratie op een eerlijke manier kunnen spelen door een ingezonden brief te schrijven met inhoudelijk commentaar op de ingezonden brief van verzoeker. 'Zo kan het en zo hoort het in een beschaafde democratie: Beide partijen kregen de gelegenheid om op hetzelfde forum hun standpunten met gelijke wapens te verdedigen.', aldus verzoeker. De wethouder heeft naar de mening van verzoeker echter misbruik gemaakt van het verschil in macht en mogelijkheden tussen een bestuurder en een gewone burger.

Naar aanleiding van de opmerking van het college dat verzoeker om toestemming had moeten vragen voor het openbaar maken van de uitingen van het college, merkt hij op dat dit getuigt van een merkwaardige opvatting over burgerlijke (grond)rechten tegenover openbaar bestuur. Een overheidsinstantie is een publiek orgaan, met specifieke rechten, verantwoordelijkheden én beperkingen. Als bestuursorgaan heeft het college niet hetzelfde recht op bescherming van privacy als een burger. In principe mag iedereen alles wat het college zegt of schrijft aan de grote klok hangen en geheimhoudingsplicht geldt in het geval van het college alleen als die wettelijk is vastgesteld of uitdrukkelijk is bedongen. Dat geldt naar de mening van verzoeker echter niet voor dingen die burgers aan het college hebben verteld of geschreven.

Verzoeker kan zich dan ook niet vinden in de stelling van het college dat de wethouder in het openbaar mocht reageren, omdat zijn klacht al eerder in het Amstelveens Weekblad had gestaan. De gemeentelijke klachtprocedure dient te worden doorlopen en de wethouder moet eerst het verloop van die procedure afwachten en zich - zolang die procedure loopt - in het openbaar onthouden van persoonlijke commentaren en zeker van openlijke, persoonlijke aanvallen op de indiener van de klacht. Daarbij merkt hij op dat hij zich in het openbaar heeft uitgelaten over het feit dat de gemeente Amstelveen het scooterverbod in het Stadshart niet wil handhaven, omdat dit het enige is wat een burger nog kan doen als de overheid tekort schiet in het nakomen van haar verplichtingen en niet wenst te luisteren naar redelijke wensen en gefundeerde klachten van burgers.

Procedure bij de Raad voor de Journalistiek

Lopende het onderzoek heeft verzoeker ook een klacht ingediend bij de Raad voor de Journalistiek tegen de chef redactie en de hoofdredacteur van het Amstelveens Nieuwsblad. In zijn klacht stelt hij dat het Amstelveens Nieuwsblad, naar aanleiding van het door hem toegestuurd afschrift van zijn klacht aan het college, navraag heeft gedaan bij de wethouder zonder hem kritische vragen te stellen. Door niet te voldoen aan journalistieke regels van waarheidsvinding, zorgvuldigheid, integriteit, betrouwbaarheid en onpartijdigheid bevat het artikel kleine onwaarheden en leugens, is er sprake van onkritische vraagstelling en omissies en is gebruik gemaakt van populistisch en denigrerend taalgebruik, zijn insinuaties geuit en is sprake van 'framing' jegens verzoeker.

Daardoor is een beschadigend stuk geschreven, waartegen verzoeker zich niet kon verweren, omdat hem niet om een reactie is gevraagd. Het artikel is gepresenteerd als een 'repliek'; een inhoudelijke en feitelijke reactie op zijn klacht, maar in werkelijkheid gaat het om een opiniestuk, waarin door middel van smaad wordt afgerekend met een lastige burger. Daarbij worden er allerlei dingen bijgehaald die met de hele kwestie niets te maken hebben, om hem zo belachelijk mogelijk en zelfs verdacht te maken.

In zijn uitspraak stelt de Raad voorop dat de journalist waarheidsgetrouw bericht. Op basis van zijn informatie moet men zich een zo volledig mogelijk en controleerbaar beeld kunnen vormen van het nieuwsfeit waarover wordt bericht. Voorts zijn journalist en redactie vrij in de selectie van nieuws. Het is aan de redactie om te bepalen vanuit welke invalshoek een onderwerp wordt belicht en in welke context het bericht wordt gebracht.

Vervolgens stelt de Raad dat in diverse publicaties aandacht is besteed aan het geschil tussen verzoeker en de gemeente en er geen journalistieke norm bestaat dat bij publicaties aan de visie van beide partijen altijd even veel aandacht moet worden geven. De Raad is verder van oordeel dat in de publicatie voldoende onderscheid is gemaakt tussen feiten, beweringen en meningen en het voor de lezer voldoende duidelijk is dat het artikel met name de visie van de wethouder op de kwestie behelst. Het beginsel van wederhoor geldt niet voor publicaties die kennelijk een persoonlijke mening bevatten en berichtgeving van feitelijke aard.

Desalniettemin kan een publicatie iemands belang zodanig raken dat wederhoor geboden is. Mede in aanmerking genomen dat in eerdere publicaties ook de visie van verzoeker is weergegeven, stond het de redactie van het Amstelveens Nieuwsblad vrij om in het artikel de veel beschreven – en bij de lezers bekende – kwestie voornamelijk van één kant te belichten, zonder verzoeker om een reactie te vragen. Daarbij is van belang dat naar het oordeel van de Raad niet is gebleken dat stelselmatig negatief over verzoeker is bericht. Dat hij het niet eens is met de in het artikel beschreven mening van de wethouder, kan aan een en ander niet afdoen.

De Raad concludeert dan ook dat in het artikel van 25 januari 2012 geen grenzen zijn overschreden van hetgeen – gelet op de eisen van journalistieke verantwoordelijkheid – maatschappelijk aanvaardbaar is.

Reactie op het Verslag van bevindingen

Naar aanleiding van het aan hem toegestuurde verslag van bevindingen merkte verzoeker op dat hieruit duidelijk blijkt dat door de gemeente niet wordt opgetreden en op geen enkele wijze wordt uitgelegd of verklaard waarom dit zo is. Daarnaast verwijst hij naar een interview met de wethouder in het Amstelveens Weekblad van 15 augustus 2012, waarin deze verklaard met de redactiechef te kunnen 'lezen en schrijven' en merkt hij op tegen de uitspraak van de Raad voor de journalistiek 2012 een herzieningsverzoek te hebben ingediend.

II Beoordeling

Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid actief naar de burger luistert, zodat deze zich gehoord en gezien voelt.

Dit impliceert dat de overheid bij (herhaalde) verzoeken om handhaving zo snel mogelijk persoonlijk contact opneemt met de burger, daarbij het belang en doel van het verzoek, melding of signaal bespreekt, uitlegt wat de (on-)mogelijkheden zijn en in samenspraak naar een snelle en informele oplossing van het probleem zoekt.

Sinds 2008 worden er in de gemeente Amstelveen maatregelen aangekondigd en getroffen om de overlast van (snor-)scooters en (brom-)fietsen in het winkelcentrum Stadshart tegen te gaan. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat de overlast nog steeds bestaat, omdat de gemeente niet adequaat handhavend optreedt.

De gemeente daarentegen is van mening dat zij, binnen de mogelijkheden die zij heeft, voldoende actie onderneemt. De mogelijkheden zijn niet onbeperkt, omdat de gemeenteraad prioriteiten heeft gesteld en de meeste capaciteit wordt ingezet voor de bevordering van de veiligheid en het tegengaan van overlast door 'hangjongeren'. Tegen de overlast die verzoeker aan de orde stelt wordt wel opgetreden, maar alleen als er sprake is van overlast door hinder of een gevaarlijke situatie.

Verzoeker kan zich in deze afweging niet vinden.

De Nationale ombudsman geeft geen oordeel over de vraag of het college van burgemeester en wethouders op een juiste wijze of effectief handhavend optreedt tegen de overlast die verzoeker aan de orde stelt. Zoals het college aangeeft heeft de gemeenteraad ingestemd met de verdeling van handhavingscapaciteit en de bijbehorende prioriteitstelling, zoals opgenomen in het Strategisch Meerjarenprogramma Integrale handhaving 2011 -2015 en het Uitvoeringsprogramma Toezicht en Handhaving. Het is aan

de raad zelf om een oordeel te geven over de dagelijkse werkzaamheden van het college.

De Nationale ombudsman kan wel een oordeel geven over de vraag of het college op een behoorlijke wijze is omgegaan met de verzoeken om handhaving. De spelregels voor het behoorlijk omgaan met verzoeken om handhaving zijn eerder vastgelegd in de Handhavingswijzer (zie Achtergrond). Een behoorlijke behandeling van handhavingsverzoeken kenmerkt zich door transparant, betrokken en onpartijdig handelen van gemeenten. Een gemeente toont zijn betrokkenheid door na ontvangst van een handhavingsverzoek, melding, signaal of klacht zo snel mogelijk persoonlijk contact op te nemen met de burger, te bespreken wat diens belang, doel en verwachting is om, het liefst in een persoonlijk gesprek, uit te leggen wat de (on)mogelijkheden van de gemeente zijn en zo mogelijk in samenspraak met de burger te zoeken naar een snelle en informele oplossing van het probleem.

Het college geeft aan dat de gemeente Amstelveen regelmatig persoonlijk contact heeft opgenomen met verzoeker naar aanleiding van diens (herhaalde) verzoeken om handhaving. Daarbij is tevens aandacht besteedt aan het belang en doel van diens verzoek en aangegeven wat de (on-)mogelijkheden van de gemeente zijn.

In de gegeven omstandigheden voldoet de gemeente hiermee aan hetgeen van een betrokken overheidsinstantie in redelijkheid mag worden verwacht, in handhavingskwesaties. Dat dit niet heeft geleid tot een snelle en informele oplossing waarmee tegemoet gekomen kan worden aan de wensen of verwachtingen van verzoeker doet daaraan niets af. De mogelijkheden om een dergelijke oplossing te bereiken zijn beperkt door het beleidskader zoals dat door de gemeenteraad is vastgesteld.

De onderzochte gedraging is wat betreft het handhavend optreden behoorlijk.

Het vereiste van fatsoenlijke bejegening houdt in dat de overheid de burger respecteert, hem fatsoenlijk behandelt en hulpvaardig is.

Dit impliceert dat overheidsinstanties ongepaste opmerkingen achterwege dient te laten.

Verzoeker verwijt de wethouder zich zowel tegenover het Amstelveens Nieuwsblad als in zijn persoonlijke weblog negatief over hem te hebben uitgelaten en daarbij opmerkingen te hebben gemaakt die met het onderwerp van de zaak geen verband hielden, zoals zijn website tegen vliegtuigsmog en zijn mening over de Israëlische bezetting en kolonisatie van Palestina. Daarnaast wijst verzoeker er op dat de onderhavige kwestie, te weten de bij het college ingediende klacht, nog in behandeling was.

Het college stelt daarentegen dat de wethouder zich publiekelijk mocht uiten over de ingediende klacht, omdat verzoeker deze zelf in afschrift ook aan het Amstelveens Nieuwsblad had gestuurd.

Met het college is de Nationale ombudsman van oordeel dat van de wethouder niet verwacht mag worden dat hij zich, daarnaar gevraagd, van een reactie dient te onthouden nu, zoals in dit geval, de klacht ook door verzoeker aan het Amstelveens Nieuwsblad is gestuurd en de wethouder daarop om een reactie is gevraagd.

Het is echter niet juist om, zoals is gebeurd, daarbij zaken aan te halen die met het onderwerp van de klacht zelf geen relatie hebben en (mogelijk) een onjuist of niet relevant beeld scheppen van verzoeker.

De onderzochte gedraging is wat betreft de uitlatingen van de wethouder niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Amstelveen, is

niet gegrond wat betreft het handhavend optreden en

gegrond wat betreft de negatieve bewoordingen van de wethouder, wegens strijd met het vereiste van fatsoenlijke bejegening.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Achtergrond

Nationale ombudsman; Handhavingswijzer, Twaalf spelregels voor behoorlijk omgaan met handhavingsverzoeken van burgers. Deze Handhavingswijzer behoort bij het rapport 'Helder handhaven' (rapport 2010/235 van 14 september 2010).

Inleiding

Burgers kloppen regelmatig bij hun gemeente aan over zaken die hun directe leefomgeving raken, zoals ruimtelijke ordeningskwesties, wonen of geluids- en milieuhinder. Zij verzoeken de gemeente om handhavend op te treden, signaleren of melden een illegale situatie. Er is geen wet die gemeenten verplicht om tegen overtreders van regelgeving handhavend op te treden. Deze plicht komt wel voort uit de beginselen van behoorlijk bestuur. Gemeenten zijn immers bevoegd om op te treden als de regels worden overtreden. Daarom is het des te belangrijker dat gemeenten op een behoorlijke manier invulling geven aan hun taak om te reageren op handhavingsverzoeken, op signalen of meldingen over illegale situaties of klachten over het gebrek aan handhavend optreden van de gemeente.

Doel Handhavingswijzer

Deze Handhavingswijzer is voor gemeenten een handreiking en geeft burgers inzicht in wat zij mogen verwachten. De gemeente kan de burger niet tegen elke vorm van last of overlast in hun leefomgeving beschermen en op elk handhavingverzoek en iedere melding van een illegale situatie meteen ingaan. Wat kan een gemeente wel doen? Voor burgers is belangrijk dat zij weten wat zij in redelijkheid van hun gemeente mogen verwachten. Dat is belangrijk voor het vertrouwen van burgers in hun gemeente.

Verschillende belangen

Bij verzoeken om handhaving is in de regel sprake van verschillende belangen. Belangen van degene die verzoekt om handhaving, van degene die – al dan niet opzettelijk – iets doet dat in strijd is met de regels en er is het algemeen maatschappelijk belang. De gemeente moet deze belangen wegen en op grond daarvan kiezen voor het al dan niet handhavend optreden. De Nationale ombudsman vindt dat de gemeente duidelijk moet

zijn over de keuzes die zij maakt. Verder moet de gemeente de burger informeren over de stappen die moeten worden gezet voordat de gemeente kan beslissen. En tenslotte zal de afweging om te kiezen voor al dan niet handhavend optreden op een onpartijdige manier moeten gebeuren.

Handhavingskwesties kunnen samenhangen met conflicten tussen bureaus. Uiteraard zullen burgers daar onderling eerst uit moeten komen. Als dat niet lukt, kan van de gemeente een actieve rol verwacht worden. Hetzij door zelf ondersteuning te bieden, hetzij door te verwijzen naar een andere partij die kan bemiddelen.

Spelregels

De burger moet weten waar hij aan toe is. Dat is de kern van de spelregels in de Handhavingswijzer. De behoorlijke behandeling van handhavingverzoeken kenmerkt zich door transparant, betrokken en onpartijdig handelen van gemeenten.

Transparant

1. De gemeente verstrekt actief informatie over het handhavingsbeleid en de manieren waarop zij kan optreden (bijvoorbeeld door middel van een folder of via de gemeentelijke website).
2. De gemeente betreft en informeert actief alle belanghebbenden bij de afhandeling van een handhavingverzoek, een melding, een signaal of een klacht over een illegale situatie.
3. De gemeente motiveert haar besluiten duidelijk en begrijpelijk.

Betrokken

4. De gemeente neemt na ontvangst van een handhavingsverzoek, een melding, een signaal of een klacht over een illegale situatie zo snel mogelijk persoonlijk contact op met de burger.

5. De gemeente bespreekt met de burger het belang en het doel van zijn handhavingsverzoek, melding, signaal of klacht en wat hij verwacht van de gemeente.

6. De gemeente legt de burger in een persoonlijk gesprek uit, wat de (on)mogelijkheden van de gemeente zijn.

7. De gemeente zoekt in samenspraak met de burger naar een snelle en informele oplossing van het probleem (zo nodig met behulp van buurtbemiddeling, mediatie technieken).

Onpartijdig

8. De gemeente ziet toe op naleving en handhaaft consequent.

9. De gemeente onderzoekt na ontvangst van een handhavingsverzoek, een melding, een signaal of een klacht de situatie ter plekke.

10. De gemeente maakt bij haar optreden of besluit een transparante onpartijdige afweging van alle belangen en maakt dat kenbaar.

11. De gemeente handelt voortvarend en houdt zich aan de afgesproken termijnen.

12. De gemeente doet te allen tijde recht aan de strekking van de rechterlijke uitspraak.